

Verū si minuta quæuis his adhæserint, opus erit his sequētibz cautelis. Cum in utraq; differentia habes æquales minorū summulas, puta utrinq; 20. 30. uel amplius, cuiuslibet earundem sumularum quadratum numerū in tabula B. quare, & amborum numerorum quadratorū in unam summā collectorum, radicem quadratam e conuerso in dicta tabula inuestiga, quam per 4. partire, & exhibunt miliaria prioribus eiusdem generis addenda, & habebis optatum propē uerū. Nec poteris ultra tertiam unius gradus partē errare. Et hoc tum, quando uidelicet gradus longitudinem 50. aut 55. minuta, uel quotlibet cōcomitantur, & gradibus latitudinū nulla adhæreant, uel econtra. Si tamen curiosē magis q̄ utiliter singula quæq; minuta examullim explorare satagis, hoc pacto operare. Gradus differentia longitudinū in minuta resolue, minutāq; eisdē adhærentia productio illi adde, & aggregatū duc in se, & quadratū inde productū serua. Eodē modo cum gradibus & minutis differentia latitudinum age, numerū uidelicet quadratum inuestigādo. Hos deinde duos quadratorum numeros inuicē iunge, & quod inde cōflatum fuerit, per 60. partire & prodibūt minuta, quæ si rursus eodem sexagenario partitus fueris, emerget numerus graduum qui ex ductu differentia longitudinum in illam longitudinem producuntur. Cuius radix propositum rite absoluet.

Et quia nonnūquam numerus quadratus, uel summa, cuius radicem, uel econtra radicem cuius quadratum numerum querere iubemur, in tabula non est expressa, operæ precium duxi cautiū

culam huic negotio cōgruam assignare. Cum igitur radicem quæsiturus, numerum tuum propositum in tabula minimē reperis, proximi minoris ibidem apparentis radicem cape, differentiaq; lateralem duorum numerorū, quorum unus à numero tuo proposito exceditur, alter uerō eundē excedit, extra scribe, & serua. Deinde subtrahere numerū tuū à proximo maiori, & residuū cōfer ad differentiam lateralem supra seruata, & secundum proportionem huius ad illam adde minuta radici inuenta, & habebis radicē optatam. Sit exempli causa propositus mihi numerus, cuius radicem quadratā inuestigare iubeor 1333. quem cum in tabula minimē apparere animaduerto, accipio 36. radicem proximē minoris numeri ibidem apparentis, scilicet 1296. cuius & proximē maioris differentiam lateralem 73. extra scribendo seruo, atq; deinde numerum meum propositū à proximo maiori demo, & residuum 36, uidelicet ad differentiam lateralem supra seruata confero: qui cum duplus ferē ad illam existit, medietatem igitur gradus integri 30. scilicet minuta, radici prius nactæ adijcio, & colligo grad. 38. minut. 30. quod fuit propositum.

Quod si demum tabulam hanc ampliare libuerit, ut res postulat, id facile efficies, si binariū numerū ultimæ laterali differentia semper accumulas, & erit differentia lateralis immediate sequens, quæ si numero quadrato immediatæ præcedēti addicitur numerum iure proximē sequētem locum obtenturum conflabis, & sic ad libitū ultra uel ad finitum usq; procedere licebit.

Tabula